

BUYUK BRITANIYADA TA'LIM TIZIMI

Jizzax Davlat Pedagogika Universiteti talabasi

Jo'raboyeva Sevinch

E-mail: sjoraboyeva84@gmail.com

Ilmiy nazoratchi: Qurbonova Nasiba

Annotatsiya - Buyuk Britaniya va Shimoliy Irlandiya Birlashgan Qirolligining tarkibiy qismlari va undan oldin Britaniya orollari, shuningdek, turli qit'alardagi dominionlar va Britaniya mustamlakalarini o'z ichiga olgan Britaniya imperiyasining ta'lim muassasalari to'plami.

Kalit so'zlar: Buyuk Britaniya, aholisi, geografik joylashuvi, aholisi, Angliya London, ta'lim tizimi.

Annotation - a set of educational institutions of the British Empire, which includes the constituent parts of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and, before that, the British Isles, as well as dominions and British colonies on various continents.

Key words: Great Britain, population, geographical location, population, England London, education system

Аннотация - совокупность учебных заведений Британской империи, включающая составные части Соединенного Королевства Великобритании и Северной Ирландии и до этого Британские острова, а также доминионы и британские колонии на различных континентах.

Ключевые слова: Великобритания, население, географическое положение, население, Англия Лондон, система образования.

Buyuk Britaniyada ta'lim tizimi

Mamlakat haqida

Buyuk Britaniya — Yevropaning shimoli-g'arbiy qismida joylashgan kichik davlatdir. Mamlakatning to'liq nomi Buyuk Britaniya va Shimoliy Irlandiya Birlashgan Qirolligidir. Uning hajmiga qaramay, Buyuk Britaniya dunyodagi eng nufuzli davlatlardan biri bo'lib, yadroviy kuch, BMT xavfsizlik Kengashining doimiy a'zosi.

Birlashgan Qirollik aholisi 58 mln kishidan iborat bo'lib, yirik shaharlarida: London (6,8 million kishi), Birmingham (935 ming kishi), Glasgow (654 ming kishi), Sheffield (500 ming kishi), Liverpul (450 ming kishi), Edinburg (421 ming

kishi), Manchester (398 ming kishi), Belfast (280 ming kishi), Kardiff (272 ming kishi). Aholining o'rtacha zichligi har kvadrat metr uchun 238 kishi. Etnik guruhlar: inglizlar (inglizlar, Shotlandiya, Irlandiya, Uels) — 94%, hindular, Pokiston, Xitoy, arablar, afrikaliklar. Buyuk Britaniya, Gulf oqimi va Janubiy-g'arbiy havo massalari bilan isitiladigan, ammo Shimoliy kengliklarga yaqinligi tufayli juda issiq bo'lmagan mo'tadil iqlimga ega mamlakatdir. Qish va bahor asosan yumshoq, ammo shimolga harorat sezilarli darajada kamayadi. Shimoliy Angliyada, Uels va Shotlandiya tog'larida qishda kuchli qor yog'adi. 0°C dan past harorat sovuq hisoblanadi va 25°C dan yuqori-issiqlik. So'nggi yillarda iqlimning umumiy isishi kuzatildi. Buyuk Britaniyada uchta mamlakat mavjud: Angliya, Shotlandiya va Uels, ularning har biri o'z milliy xususiyatlariga ega.

Buyuk Britaniyada hayot turmush darajasi, xususan, Londonda-dunyodagi eng yuqorilaridan biri bo'lib hisoblanadi, lekin byudjetni to'g'ri rejalashtirish va tejash orqali, xarajatlarni. Buyuk Britaniyada ta'lim bir necha o'n yillar davomida Yevropa va jahon reytingida etakchilik qilmoqda. Bu yerda eng nufuzli va qadimiy universitetlardan biri — Oksford va Kembrij universitetlari joylashgan. Ammo ulardan tashqari, Angliyada o'nlab taniqli ta'lim muassasalari va tadqiqot markazlari mavjud. Har yili minglab xalqaro talabalar o'zining an'anaviy va sifatli ta'lim tizimi bilan mashhur bo'lgan davlatga ta'lim olish uchun tashrif buyuradilar.

Angliyada ta'limning asosiy xususiyatlaridab biri bo'lib, bu qadimiy an'ana va qoidalarga hurmat. Bu yaxshi ma'noda konformizm asrlar davomida eng samarali deb hisoblangan yaxshi tashkil etilgan tizimni qo'llab-quvvatlaydi. Stiven Xoking, Vladimir Nabokov, Oskar Wilde, Isaak Nyuton va boshqa ko'plab — u insoniyat tarixida eng yorqin fikrlarini ko'tardi bir xil zamonaviy talabalar oldida paydo bo'ladi. Buyuk Britaniyaning ta'lim tizimi o'z an'anaviy qadriyatlarini saqlash bilan birga, dunyodagi boshqa davlatlar ta'lim tizimi bilan raqobatbardoshlik saqlab kelmoqda.

References :

- 1 Rutman, L. (Ed.). (1984). Evaluation research methods: A basic guide (2nd ed.). Beverly Hills, CA: Sage.
- 2 SPSSx: User's guide. (1983). Chicago, IL: SPSS.
- 3 . Association. (2010). Publication manual of the American Psychological Association (6th ed.). Washington, DC: Author.
- 4 . Thomas, N. (Ed.) (2002). Perspective on the community college: A journey of discovery [Monograph]. Retrieved from <http://eric.ed.gov/>.

5 .Freud, S. (1953). The method of interpreting dreams: An analysis of a specimen dream. In J. Strachey (Ed. & Trans.), The standard edition of the complete psychological works of Sigmund Freud (Vol. 4, pp. 96-121). Retrieved from <http://books.google.com/books> (Original work published 1900).